

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.III.37.618/2023/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Farkas Katalin bíró, Dr. Gyurán Ildikó bíró, Dr. Bérces Nóra bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes jogi képviselője: dr. Bedő Katalin ügyvéd (cím2)

Az alperes: Pest Vármegyei Kormányhivatal (1052 Budapest, Városháza utca 7.)

Az alperes képviselője: Bitá-Petrik Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző ügyvéd: dr. Bitá Judit)

Az alperesi érdekelt: érdekelt1 (cím4)

Az alperesi érdekelt képviselői: Dr. Jámbor Attila Ügyvédi Iroda (cím5, ügyintéző ügyvéd: dr. Jámbor Attila)

Dr. Mátyás Mónika Ügyvédi Iroda (cím6, ügyintéző ügyvéd: dr. Mátyás Mónika)

A per tárgya: építési ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó személy: az alperesi érdekelt

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Budapest Környéki Törvényszék 2023. június 8-án hozott 104.K.701.166/2022/13. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az alperesi érdekelt felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A cím7 alatti, helyrajzi szám1 helyrajzi számú ingatlan tulajdonosa a felperes, míg a szomszédos cím4 alatti, helyrajzi szám2 helyrajzi számú ingatlan tulajdonosa az alperesi érdekelt. A két ingatlanon korábban közös tartószerkezettel rendelkező kétlakásos lakóépület állt.

[2] A felperes 2017-ben kezdte meg a cím7 alatt fekvő épületrészének felújítását, amelyet 2019. februárjában fejezett be.

[3] Az alperesi érdekelt 2019. márciusától kezdődően a saját épületrészén munkálatokat végzett, ennek keretében először engedély alapján az épületrészt teljesen elbontotta, majd egyszerű bejelentésre alapítottan új építésbe kezdett.

[4] A felperes az alperesi érdekelti munkálatokhoz kapcsolódóan bejelentést tett az alperesnél, ennek eredményeként a hatóság építésfelügyeleti eljárást indított, majd a 2020. július 6-án hozott határozatában az építőipari kivitelezési tevékenység folytatását megtiltotta. Ezt a döntését az alperes a 2020. július 28-án kelt határozatában úgy változtatta meg, hogy a kivitelezési tevékenység folytatását az ikerszomszéd ingatlan felé a telekhatáron átnyúló és az ikerszomszédokkal közös szerkezetek tekintetében tiltotta meg.

[5] Az alperesi érdekelt az építési munkálatokat tovább folytatta. Az alperes 2020. december 9-én helyszíni szemlét tartott, ennek során rögzítette, hogy az alperesi érdekelt épülete szerkezetkész állapotban elkészült, a hátralévő kivitelezési munkák a szakmai szabályok betartása mellett már nem érintik a felperes ingatlanát. Az alperes a fentiekre figyelemmel a 2020. december 10-én hozott végzésével az építésfelügyeleti eljárást megszüntette.

[6] A felperes keresete folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 104.K.700.699/2021/13. számú ítéletében az alperes fenti végzését megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte. Az indokolásban többek között kifejtette, hogy az alperest az építésfelügyeleti eljárás során az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) eljárásjogi előírásainak megfelelően eljárási kötelezettség terhelte. Az érdekelti építmény szabályszerűségének érdemi vizsgálata hiányában hozott végzése anyagi jogi – és eljárásjogi szempontból is jogsértő volt.

[7] A megismételt eljárásra a törvényszék előírta, hogy az alperesnek a felperes kérelmében felhozott indokokat is figyelembe véve, az alperesi érdekelt által folytatott építési

tevékenység és létrehozott építmény szabályszerűségét érdemben kell vizsgálnia. E körben egyebek mellett a hatóságnak vizsgálnia szükséges, hogy az érdekelti épület az ikres kialakításra vonatkozó jogszabályi előírásoknak eleget tesz-e, megfelel-e a rendeltetési célja szerinti tűzbiztonsági követelményeknek, illetve az épület felperesi épülethez való csatlakoztatása szakszerű-e. Ha az alperes szabálytalanságot állapít meg, úgy a szabályossá tétel érdekében kell intézkednie, jogszerű állapot esetén pedig határozattal kell megállapítani a jogszabálysértés hiányát.

[8] A megismételt eljárás eredményeként 2022. március 17-én hozott PE/ETDR-EP/6151-1/2022. számú határozatában az alperes a Budakeszi, cím4 alatti, helyrajzi szám2 helyrajzi számú ingatlanon elvégzett építési tevékenység kapcsán jogszabálysértést nem állapított meg.

[9] Az indokolásban kiemelte, hogy az építőipari kivitelezés résztvevői jogosultsággal rendelkeznek és vállalták a felelősséget az általuk elvégzett munkákért. A megépült szerkezeteket a fenti nyilatkozatok alapján az alperes szakszerűnek tekintette. Az elvégzett építési tevékenység megfelel az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) 108. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak.

A kereseti kérelem

[10] A felperes eljárási-és anyagi jogi jogsérelmekre hivatkozással nyújtott be keresetet az alperes határozatával szemben.

Az elsőfokú ítélet

[11] A törvényszék a 104.K.701.166/2022/13. számú ítéletében az alperes határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte.

[12] Elsődlegesen kifejtette, hogy az alperes a per tárgyát képező határozatát megismételt eljárásban hozta, ezért az elsőfokú bíróság először azt vizsgálta, hogy az alperes eleget tett-e az új eljárásra kötelező ítéletben foglalt iránymutatásban foglaltaknak, avagy nem.

[13] Az alapítélet iránymutatására figyelemmel a perbeli építkezés kapcsán vélhetően szabálytalan építési munkák folytak, ezért a hatóságnak részletesen kellett volna ezt vizsgálnia az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 46. § (2) bekezdés d) pontja szerinti építésfelügyeleti vizsgálati hatáskörben. Az építésfelügyeleti hatóság vizsgálata nem szűkíthető le kizárólag azon vizsgálati szempontokra, amelyeket az alperesi határozat tartalmazott. Figyelemmel arra, hogy perbeli esetben nem egy egyszerű bejelentéssel kapcsolatos kivitelezési tevékenység szabályszerűségét kellett vizsgálni, a hatósági eljárásnak teljeskörűnek kellett volna lennie és

a hatóságnak vizsgálnia kellett volna, hogy az építési tevékenység szabályszerűen történt-e, a felépült építmény megfelel-e a vonatkozó építésügyi előírásoknak, és adott esetben amennyiben szabálytalanságot tapasztal, le kellett volna vonnia ennek jogkövetkezményeit.

[14] A törvényszék szerint az alperes nem tett eleget a bíróság előző ítéletében foglalt iránymutatásnak, így határozata az Ákr. 123. § (1) bekezdés f) pontja alapján semmis, ezért azt meg kellett semmisíteni és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezni.

[15] A megismételt eljárásra az elsőfokú bíróság előírta, hogy a szabálytalanságok feltárására és azok jogkövetkezményeinek levonására irányuló hatósági eljárást kell lefolytatni, a felperes kérelmében felhozott indokokra (épületek csatlakozása, tűzfal kialakítás, tűzbiztonsági követelmények) is figyelemmel az alperesi érdekelt által végzett építési tevékenységet és az általa létrehozott építmény szabályszerűségét érdemben kell vizsgálat alá vonni az alperesnek.

A felülvizsgálati kérelem

[16] A jogerős ítélet ellen az alperesi érdekelt nyújtott be felülvizsgálati kérelmet elsődlegesen annak oly módon történő megváltoztatása iránt, hogy a Kúria a keresetet utasítsa el. Másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását indítványozta az alperesi érdekelt.

[17] A felülvizsgálati kérelem befogadása körében az alperesi érdekelt a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjaira és b) pontjára hivatkozott.

[18] Előadta, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti befogadhatóságot megalapozza, hogy a joggyakorlat továbbfejlesztése szükséges abban a kérdésben, hogy az OTÉK 1. számú melléklet 93. pontja szerinti önálló építmény hiányában a meglévő épületek átalakítása, bővítése esetében milyen jelentőséget kell tulajdonítani annak, ha az egyes meglévő épületrészek a jogi telekhatárt átlépik. Ebben a kérdésben a Kúria még nem döntött.

[19] Társadalmi jelentőségre alapozott oknál fogva is helye van a felülvizsgálati kérelem befogadásának, mert az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata, a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt is indokolt. Az, hogy a közigazgatási bíróság polgári jogi kérdésekben és szakkérdésekben ne dönthessen, az a társadalom teljes körére kiterjed, hiszen a jogbiztonság alapvető követelményének a garanciáját jelenti. A jogbiztonság, a tulajdonjog védelmének és a jogorvoslathoz való jog sérelme nélkül nem lehetséges, hogy a közigazgatási bíróság polgári jogi és szakértő nélkül szakkérdésben született döntése maga után vonjon milliós felújítási, átalakítási munkálatokat, illetve a meglévő épületrész bontását. (Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont)

[20] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára is megalapozott a befogadás, mert amennyiben a törvényszék a Kp. 78. § (3) bekezdés c) pontja alapján tájékoztatja a feleket a

szakértői bizonyítás szükségességéről, akkor a lefolytatandó szakértői bizonyítási eljárás keretében jogszerű döntés születhetett volna.

[21] Az ítélet ellentétes a BH2010.371. és BH2023.109. számon közzétett kúriai döntésekkel.

[22] Az alperesi érdekelt az ügy érdemében előadta, hogy a törvényszék eljárása sérti a Kp. 78. § (2) bekezdése szerinti tényállás-tisztázási kötelezettséget. Az ítélet több megállapítása iratellenes, hiszen nem a valóságos műszaki megoldásokat tükrözi. Emellett az ítéletnek tartalmaznia kellett volna, hogy az okirati bizonyítékokkal ellentétesen miért nem vette figyelembe a törvényszék az igazolhatóan meglévő közös épületszerkezeteket és miért csak egy közös falat vizsgált döntésében.

[23] A támadott ítélet ellentétes a vonatkozó építésügyi szabályokkal, így az OTÉK 108. § (1), (2) bekezdésével, továbbá az 1. számú melléklet 93. pontjával.

[24] Az ítéletből a Kp. 84. § (2) bekezdésével és a polgári perrendtartásról szóló 2013. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4), (5) bekezdéseivel ellentétesen nem derül ki, hogy a törvényszék milyen jogszabályhelyek alapján minősítette a felperesi és az alperesi érdekelti épületrészeket két önálló épületnek.

[25] Az önálló építmény fogalmi elemeinek vizsgálata szakértői kérdés, ebben a körben az elsőfokú bíróság szakértői bizonyítás hiányában nem hozhatott volna döntést. A törvényszék mulasztott azzal, hogy a feleket nem hívta fel, hogy építési szakkérdésben szakértő bevonására van szükség.

[26] Az Alaptörvény XIII. cikkével is ellentétes, hogy a törvényszék felperesi „tulajdonba adta” az alperesi érdekelt épületrészeit. A Kp. 1. §-ával, 2. § (1), (2) bekezdésével, 4. §-ával és a Pp. 20. § (3) bekezdés a) pontjával ellentétesen a törvényszék mint közigazgatási bíróság polgári jogi kérdésekben is döntött és ebben a körben indokolási kötelezettségét elmulasztotta.

A Kúria döntése és jogi indokai

[27] A felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.

[28] A Kp. 117. § (4) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[29] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata,

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés

miatt indokolt.

[30] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – az alperesi érdekelt befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta, ennek eredményeként megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[31] A felülvizsgálati bíróság elsődlegesen rámutat, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[32] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – Kp. 118. § (1) bekezdés a) aa) alpontja – érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amelyben a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés tekintetében a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[33] A felülvizsgálatra alapot adhat az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változása miatt már nem támogatható.

[34] A törvényszék jogerős ítéletében az alperesi határozat semmisségét állapította meg az Ákr. 123. § (1) bekezdés f) pontjára alapítottnak, mert az alperes nem tett eleget a bíróság előző ítéletében foglalt iránymutatásnak.

[35] A Kúria gyakorlata kialakult, egységes és töretlen az Ákr. 123. § (1) bekezdés f) pontjának és a Kp. 97. § (4) bekezdésének értelmezése és alkalmazása körében.

[36] A Kfv.IV.37.179/2021/6. számú kúriai ítélet kimondja, hogy amennyiben a megismételt eljárás során a közigazgatási hatóság nem a bíróság határozatának rendelkező része és indokolása szerint jár el, úgy a közigazgatási határozat megsemmisítése nem mellőzhető. Az ítélet anyagi jogereje azt is kizárja, hogy a bíróság a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatását a megismételt eljárás során hozott döntés elleni felülvizsgálat során megváltoztassa. A Kúria a Kfv.II.37.470/2022/8. számú végzésében kifejtette, hogy a közigazgatási jogvitában eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása is köti a megismételt eljárásban a közigazgatási szervet. A megismételt eljárás eredményeként hozott határozat jogszerűségét vizsgáló közigazgatási perben a bíróság azt vizsgálja, hogy az eljárásra kötelező ítéleti iránymutatásnak a közigazgatási szerv eleget tett-e.

[37] A Kfv.III.37.368/2023/5. számú kúriai ítélet rögzíti, hogy semmis a közigazgatási hatóság határozat, ha annak tartalma ellentétes a közigazgatási bíróság új eljárásra kötelező döntésével.

[38] A törvényszék ítéletében nem foglalt állást az ügy érdemében, így abban a felperes által megjelölt kérdésben sem, hogy az OTÉK 1. számú melléklet 93. pontja szerinti önálló építmény hiányában a meglévő épületek átalakítsa, bővítése esetében milyen jelentőséget kell tulajdonítani annak, ha az egyes meglévő épületrészek a jogi telekhatárt átlépik.

[39] A fentiekre figyelemmel a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti befogadási ok nem áll fenn.

[40] A korábban kifejtetteknek megfelelően az elsőfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítéletében kizárólag arról döntött, hogy az alperesi határozat nem tett eleget a törvényszék előző ítéletében foglalt iránymutatásnak. Az ítélet polgári jogi kérdéseket és szakkérdéseket nem érintett, az ezzel ellentétes felperesi előadás nem tényszerű, így arra alapítottnak nincs lehetőség a felülvizsgálati kérelemnek a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti befogadásának, mert az ügy a jogalanyok széles körét sem közvetett, sem közvetlen módon nem érinti, rájuk nincs befolyással, kihatással.

[41] A felperes a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti befogadási kérelmét arra alapította, hogy a törvényszéknek a feleket tájékoztatni kellett volna a szakértői bizonyítás szükségességéről, mert ebben az esetben a lefolytatandó bizonyítási eljárás keretében jogszerű döntés születhetett volna.

[42] A Kúria hangsúlyozza, a támadott ítéletben írtakra figyelemmel a szakértői bizonyítás szükségessége nem merülhetett fel, mivel a törvényszék döntését az Ákr. 123. § (1) bekezdés f) pontjában rögzített semmisségi okra alapította.

[43] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatában kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul. Az egységes és követendő kúriai gyakorlatra figyelemmel a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadhatósági ok esetében elvárás az, hogy a kérelmező a támadott és a közzétett kúriai döntés közötti ügyszabadságot úgy mutassa be, hogy párhuzamot von a jogkérdés, a jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok és a kérelemnek az eljárás kereteit meghatározó hasonlóságai között; feltárja, hogy a Kúria a közzétett döntésben milyen elvi megállapítást rögzített, és ehhez képest ugyanabban a jogkérdésben milyen álláspontot fogadott el a jogerős határozatot hozó bíróság. Az ügyszabadság, valamint a jogkérdésben való eltérés bemutatásának hiányában ezen ok alapján nincs helye a felülvizsgálati kérelem befogadásának (Kfv.III.37.108/2022/2., Kfv.VI.37.039/2022/2., Kfv.VII.45.159/2022/2.).

[44] A felperes által a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjához kapcsolódóan hivatkozott egyik döntés a Kfv.VI.35.316/2022/8. számú kúriai ítélet (BH2023.109.) helyi adóügyben született, elvi tartalma szerint a bíróság a közigazgatási perben annak felülvizsgálatát végzi, hogy a hatóság határozatai megfelelnek-e a rájuk irányadó jogszabályoknak.

[45] A Kúria megítélése szerint a fenti ügy és jelen per között ügyszabadság nem áll fenn, ezt nem alapozza meg az a felperesi érvelés, hogy a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélet az alperesi érdekelt tulajdonjogának elvonásáról szól és ez ellentétes a BH2023.109. számon közzétett kúriai határozattal. Ugyanis a korábban már írtakból következően a támadott ítéletben a törvényszék eljárásjogi alapon hozta meg döntését.

[46] A BH2010.371. számon közzétett határozattal érintett ügy (Kfv.II.37.553/2008.) és a perbeli ügy között szintén nem áll fenn ügyszabadság, mivel a szakértői bizonyítás szabályai az elsőfokú bíróság jogi álláspontjára tekintettel a perbeli ügyben nem relevánsak.

[47] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 117. § (4) bekezdése alapulvételével – az alperesi érdekelt befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi ok alapján megvizsgálta és megállapította, hogy a befogadás feltételei egyéb okból sem állnak fenn.

[48] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdésére alapítottnak megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[49] Kp. 117. § (4) bekezdés, 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab), ad) alpontok, b) pont.

A döntés rövid tartalma

[50] *A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjaira, valamint b) pontjára hivatkozással a felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt, mert a megjelölt kérdésekben felülvizsgálatra okot adó körülményt a Kúria nem észlelt.*

Záró rész

[51] A felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kúria a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

[52] A végzést elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. október 18.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

Dr. Sugár Tamás s. k.

Dr. Farkas Katalin s. k.

tanácselnök

előadó bíró

bíró

Dr. Gyurán Ildikó s. k.

Dr. Bérces Nóra s. k.

bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő